

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 13.7.2011
COM(2011) 427 galīgā redakcija

ZAĻĀ GRĀMATA

Zaļā grāmata par audiovizuālo darbu izplatīšanu tiešsaistē Eiropas Savienībā: iespējas un problēmas ceļā uz digitālo vienoto tirgu

SATURS

1.	Ievads	3
1.1.	Tehnoloģiskās attīstības piedāvātās iespējas.....	3
1.2.	Zaļās grāmatas mērķis un joma.....	4
2.	Digitālais vienotais tirgus audiovizuālo mediju pakalpojumiem	5
2.1.	Tiesību iegūšana audiovizuālo mediju pakalpojumu raidīšanai tiešsaistē	7
2.2.	Tiesību iegūšana audiovizuālo mediju pakalpojumu retranslācijai	8
2.3.	Tiesību iegūšana pieprasījumuvideo pakalpojumiem	9
2.4.	Eiropas filmu ražošana un izplatīšana.....	10
3.	Politikas pieejas.....	12
3.1.	Jautājumi	13
4.	Atlīdzība tiesību turētājiem par audiovizuālo darbu izmantošanu tiešsaistē	14
4.1.	Atlīdzība autoriem par darbu izmantošanu tiešsaistē.....	15
4.2.	Atlīdzība izpildītājiem par darbu izmantošanu tiešsaistē.....	16
4.3.	Jautājumi	16
5.	Īpašā izmantošana un labuma guvēji.....	17
5.1.	Filmu mantojuma institūcijas.....	17
5.2.	Jautājumi	18
5.3.	Pieklūve tiešsaistes audiovizuāliem darbiem Eiropas Savienībā.....	18
5.4.	Jautājumi	18
6.	Turpmākie pasākumi.....	18

1. IEVADS

1.1. Tehnoloģiskās attīstības piedāvātās iespējas

Šī Zaļā grāmata laista klajā, ņemot vērā stratēģiju „Eiropa 2020”, kuras mērķis ir veicināt Eiropā gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi¹, kā arī Eiropas Digitalizācijas programmu un Komisijas paziņojumu “Vienots tirgus intelektuālā īpašuma tiesībām” (“IĪT stratēģija”)². IĪT stratēģijā norādīts — lai gan internetam nav robežu, tiešsaistes tirgi Eiropas Savienībā daudzu šķēršļu dēļ joprojām ir sadrumstaloti, un vienota tirgus joprojām nav. Šī Zaļā grāmata paredzēta, lai veicinātu vienotā digitālā tirgus attīstību, rosinot debates, īpaši par iespējām un problēmām audiovizuālo darbu izplatīšanā tiešsaistē.

Kultūras nozares Eiropā, tostarp audiovizuālā joma, sniedz būtisku ieguldījumu Eiropas ekonomikā, proti, rada aptuveni 3 % no ES IKP ar ikgadējo tirgus vērtību EUR 500 miljardi, un tajā ir nodarbināti 6 miljoni darbinieku³. Eiropas Savienībā ir otri augstākie televīzijas skatīšanās rādītāji pasaulē, šeit ražo vairāk filmu nekā jebkur citur pasaulē, un šeit ir pieejami vairāk nekā pieci simti tiešsaistes pieprasījumuvideo pakalpojumu. Šī nozare sniedz arī nenovērtējamu ieguldījumu Eiropas kultūras dažādībā, atklājot tās milzīgo radošo potenciālu.

Tradicionālie audiovizuālā satura izplatīšanas tīkli ir nacionāla mēroga — televīzijas apraide un kabeļtīkli galvenokārt paredzēti konkrētas valsts auditorijai vai konkrētas valodas reģioniem. Audiovizuālo saturu, īpaši filmas, bieži līdzvērtīgi uzskata gan par kultūras produktu, gan ekonomisko vērtību, saistītu ar nacionālām un kultūras vērtībām. Eiropas audiovizuālajā politikā tam piešķirta liela nozīme, vienlaikus atzīstot, ka ļoti svarīgi ir saglabāt kultūru daudzveidību vienotā tirgū.

Tajā pašā laikā digitālās tehnoloģijas un internets strauji maina veidu, kā saturu ražo, pārdod un izplata patērētājiem. Tehnoloģijām saplūstot, vienu saturu var pārraidīt pa dažādiem tīkliem, izmantojot tradicionālo apraidi (virszemes, kabeļu un satelīta) vai internetu, un signālu var piegādāt ikvienai no šīm ierīcēm: televizoram, datoram, spēļu konsolei, mobilam datu nesējam. Saplūduši izplatīšanas tīkli un ierīces tirgū ir sastopamai aizvien biežāk, tostarp televīzijas un interneta nodrošinājums, izmantojot kabeļus, un televizoru ar iebūvētu internetu parādīšanās. Turpmākās iespējas līdz ar internetā balstītu pakalpojumu attīstību, tostarp “mākoņdatošanu”, iespējams, paātrinās šo tendenci. Patērētāji aizvien vairāk pieprasa iespēju skatīties jebkuru saturu jebkurā vietā un laikā, izmantojot jebkuru ierīci. Šī attīstība rada gan spiedienu uz tradicionālajiem audiovizuālo mediju pakalpojumu izplatīšanas tīkliem, gan ietekmē tradicionālo filmu demonstrēšanas secību uz ekrāniem, jo pilnmetrāžas filmas var līdzvērtīgi piedāvāt patērētājiem daudz elastīgākā veidā nekā līdz šim. Mainās tradicionālās vērtību ķēdes un rodas jauni komercdarbības modeļi, lai piemērotos patērētāju vēlmēm, tostarp pakalpojumu pārrobežu pieejamība.

¹ Eiropas digitālā programma, COM(2010) 245, 19.05.2010.

² Vienotais tirgus intelektuālā īpašuma tiesībām — Radošuma un inovācijas veicināšana, lai nodrošinātu ekonomikas izaugsmi, kvalitatīvas darbavietas un augstas kvalitātes produktus un pakalpojumus Eiropā, COM(2011) 287 galīgā redakcija, 24.05.2011.

³ Pētījums “Kultūras ekonomika Eiropā” < <http://www.keanet.eu/en/ecoculturepage.html> >. Apvienotajā Karalistē vien audiovizuālās nozares tiešās ražošanas investīcijas gadā ir aptuveni GBP 4 miljardi un nozarē ir aptuveni 132 tūkstoši tiešo darbavietu (2011. gada pētījums “Creative UK, The Audiovisual Sector & Economic Success”, 7. lpp.)

Internets audiovizuālajai nozarei piedāvā potenciāla papildu attīstības iespējas, sasniedzot plašāku auditoriju Eiropā un ārpus tās. Patiesi, no kultūras un radošā viedokļa vienotā tirgus attīstībai ir jēga — tā kā valstu tirgi var būt nepietiekami lieli nišas produktu ražošanai, apvienošana varētu palielināt komerciālo dzīvotspēju kopējā tirgū. No otras puses, pievilcīgi jauno audiovizuālo mediju pakalpojumu piedāvājumi, tostarp pārrobežu, varētu palielināt tiesību turētāju ieņēmumus. Šādi piedāvājumu kombinācijā ar pienācīgiem pārkāpumu apkarošanas pasākumiem (kas izpaustos gan kā represīvi pasākumi, gan kā starpnieku sadarbība) varētu palīdzēt izskaust ievērojamo pirātismu, kas vērojas audiovizuālajā nozarē. Šāda attīstība var veicināt pieprasījumu pēc ātrāka un jaudīgāka tīkla, un tas uzņēmējiem dos ekonomisko pamatojumu investīcijām ātrākos tīklos.

1.2. Zaļās grāmatas mērķis un joma

Šajā dokumentā iztirzāta tehnoloģiju attīstības ietekme uz audiovizuālo un kinematogrāfisko darbu izplatīšanu un piekļuvi tiem, un tas rosina sākt diskusijas par politikas risinājumiem, lai izveidotu tādu sistēmu, kurā Eiropas nozare un Eiropas patērētāji var izmantot vienota digitālā tirgus apjomradītos ietaupījumus. Tās pamatā ir uzskats, ka vajadzīga padziļināta analīze, lai noteiktu, vai ir šķēršļi digitālā vienotā tirgus attīstībai un kādi tie ir.

Attiecībā uz audiovizuālo saturu ir norādīti vairāki tiešsaistes tirgus sadrumstalotības iemesli, tai skaitā tehnoloģiski šķēršļi, sarežģīts autortiesību licencēšanas process, likumu un līgumu noteikumi par filmu demonstrēšanas logiem, tiesiskās noteiktības trūkums pakalpojumu sniedzējiem, maksāšanas metodes, patērētāju uzticība un dziļi iesakņojušos kultūras un valodas atšķirību ietekme.

Vienotā tirgus aktā⁴ jau ir uzsvērts, ka interneta laikmetā kolektīvajam pārvaldījumam ir jāpārņem Eiropas mēroga pārvaldījumā, kas atvieglo tādu licenču iegūšanu, kuras aptver vairākas teritorijas. Turklāt, kā izklāstīts Eiropas Digitalizācijas programmā, Komisija līdz 2012. gadam ziņos par to, vai nepieciešami pasākumi papildus tiesību kolektīvā pārvaldījuma atvieglošanai, kas ļaus ES iedzīvotājiem, tiešsaistes satura pakalpojumu sniedzējiem un tiesību turētājiem pilnā mērā izmantot digitālā vienotā tirgus priekšrocības, tostarp par to, kādi pasākumi vajadzīgi, lai veicinātu pārrobežu un Eiropas licenču ieviešanu⁵.

Šīs Zaļās grāmatas pirmajā daļā (2. un 3. iedaļā) uzmanība pievērsta tādu tiesību iegūšanai, lai tiešsaistē izplatītu audiovizuālo mediju pakalpojumus. Jānovērtē, cik plašas un kādas ir problēmas šajā jomā. Nepieciešama turpmāka analīze par iespējamiem risinājumiem ES līmenī un par to, vai un kādā mērā jāpilnveido tiesiskā un reglamentējošā sistēma, lai Eiropas uzņēmējiem radītu stimulu veidot jaunus uzņēmējdarbības modeļus un piedāvāt saturu patērētājiem visā Eiropā.

Otrajā daļā (4. iedaļā) skatīta atlīdzība audiovizuālo tiesību turētājiem par darbu izmantošanu tiešsaistē un vērtēts, vai ES līmenī jāveic papildu pasākumi, lai autoriem un izpildītājiem nodrošinātu atbilstošu atlīdzību par tādu darbu un izpildījumu izmantošanu tiešsaistē, uz kuriem viņiem pieder tiesības.

⁴ “Akts par vienoto tirgu. Divpadsmit mehānismi, kā veicināt izaugsmi un vairot uzticēšanos. Kopīgiem spēkiem uz jaunu izaugsmi”, COM/2011/0206 galīgā versija, 2011. gada 13. aprīlis.

⁵ Eiropas Digitalizācijas programma: COM (2010) 245, 19.05.2010, 10. lpp.

Trešajā daļā (5. iedaļā) aplūkots jautājums par dažiem īpašiem audiovizuālo darbu izmantošanas veidiem un šo izņēmumu priekšrocību izmantotājiem. No vienas puses, šajā dokumenta daļā iztirzāts, vai ir vajadzīgi tiesību aktu grozījumi, lai palielinātu tiesisko noteiktību filmu mantojuma iestādēm; no otras puses, aplūkoti jautājumi par invalīdu piekļuvi kultūras materiāliem.

Katras iedaļas beigās ir neizsmeļošs jautājumu saraksts, no kura ieinteresētās puses var vadīties, sagatavojot atbildes.

2. DIGITĀLAIS VIENOTĀIS TIRGUS AUDIOVIZUĀLO MEDIJU PAKALPOJUMIEM⁶

Eiropas televīzijas tirgus ir otrais lielākais reģionālais tirgus pasaulē pēc ASV. Tas laikposmā no 2006. gada līdz 2010. gadam pieauga par 12 %, un puse šīs izaugsmes notika laikā no 2009. gada līdz 2010. gadam, 2010. gadā sasniedzot gada apgrozījumu EUR 84,4 miljardus. Eiropas daļa pasaules tirgū saglabājās nemainīga, un 2010. gadā tā bija aptuveni 29 %⁷.

Televīzijas pārraižu izplatīšana kļūs aizvien daudzveidīgāka. Satelīta apraide 2009. gadā veidoja 31 % no ES televīzijas tirgus, kabeļtelevīzija — 30 %, virszemes ciparu televīzija — 25 % un IPTV⁸ — 5 %⁹. Rietumeiropa ir lielākais IPTV tirgus — 2010. gadā te atradās 40 % no visas pasaules abonentiem. Francija ir vadošā valsts pasaulē IPTV lietošanā (23 % no kopējā pasaules tirgus), tai seko Ķīna (16 %) un ASV (16 %)¹⁰. Televīzijas skatīšanās laiks Eiropas Savienībā ir lielāks nekā vidēji pasaulē, un 2009.-2010. gadā tā pieaugums bija lielākais pasaulē¹¹.

Tāpat kā tehnoloģiskā attīstība piedāvā aizvien vairāk iespēju, mainās arī visa audiovizuālās nozares vērtību ķēde. Attīstoties interneta video (*over-the-top video*)¹², IPTV un TV ar interneta pieslēgumu¹³, tiešsaistes video telpu aizvien vairāk koplietos ne tikai televīzijas kanāli, kabeļtelevīzijas un platjoslas interneta pakalpojumu sniedzēji, bet arī jauni pakalpojumu sniedzēji¹⁴. Jāpiemin arī sociālo tīklu un sociālo mediju vietņu straujā attīstība,

⁶ Kā noteikts Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā (2010/13/ES): “pakalpojums, kā definēts Līguma par Eiropas Savienības darbību 56. un 57. pantā, uz kuru attiecināma mediju pakalpojumu sniedzēja redakcionāla atbildība un kura galvenais nolūks ir nodrošināt plašākai sabiedrībai raidījumus, lai to informētu, izklaidētu vai izglītotu, izmantojot elektronisko komunikāciju tīklus Direktīvas 2002/21/EK 2. panta a) punktā. Šādi audiovizuālo mediju pakalpojumi ir vai nu televīzijas apraide, kā definēts šā punkta e) apakšpunktā, vai arī audiovizuālo mediju pakalpojumi pēc pieprasījuma, kā definēts šā punkta g) apakšpunktā.”

⁷ Idate News 541, 2011. gada 12. janvāris.

⁸ IPTV ir video signāla piegāde pa noteiktu tālrunu tīkla daļu. Signāls ir atdalīts no interneta plūsmas, un saturu ar dekodētājerīču bloka palīdzību pārraida uz televizoru gan lineāriem televīzijas pakalpojumiem, gan pakalpojumiem pēc pieprasījuma. Šādus pakalpojumus aizvien vairāk piedāvā telekomunikāciju uzņēmumi. (Eiropas Audiovizuālā observatorija, “Video on Demand and catch-up TV in Europe”, 22. lpp.)

⁹ Attiecībā uz primāriem televizoriem katrā mājsaimniecībā datus apkopo *Screen Digest*.

¹⁰ <http://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2011/03/17/iptv-subst-reach-45-million-as-telcos-achieve-10-penetration-rate/>

¹¹ Eurodata informācija preseī, 2011. gada 24. martā.

¹² Parasti attiecinā uz video pakalpojumiem, kurus piegādā ar tādu netradicionālu videoierīču starpniecību kā internetam pievienotas dekodētājerīces, planšetdatori vai spēļu konsoles.

¹³ Ar šo raksturo televizoros iebūvētu interneta iespēju (televizors ar interneta iespējām).

¹⁴ 2008. gada beigās 33 % no visiem pieprasījumiem Eiropā piedāvāja televīzijas pakalpojumu sniedzēji, 17 % — telekomunikāciju uzņēmumi, 14 % — satura apkopotāji un 9 % —

kur saturu veido un tiešsaistē augšupielādē galalietotāji (lietotāju radīts saturs), un “mākoņdatošanas” pakalpojumi¹⁵.

Atsevišķu pieprasījumuvideo [*transactional VoD*] pakalpojumi ir audiovizuālo darbu, tiešsaistes mazumtirdzniecība un noma pēc kataloga. Šie darbi galvenokārt ir pilnmetrāžas filmas, taču ietver arī audiovizuālās mākslas filmas, dokumentālās filmas, izglītojošās programmas, animācijas filmas utt. Jaunais pieprasījumuvideo pakalpojumu tirgus Eiropā ir dinamisks, daudzpusīgs un strauji augošs, tomēr tas atpaliek no ASV. Kopumā 2008. gadā Eiropā bija pieejami vairāk nekā 500 audiovizuālie pakalpojumi pēc pieprasījuma, kas veidoti pēc dažādiem komercmodeļiem¹⁶, un pieprasījumuvideo radīja EUR 544 miljonus lielu apgrozījumu. Paredzams, ka dažos nākamajos gados pieprasījumuvideo apgrozījums Eiropā ievērojami pieaugs un tādējādi veidos nozīmīgāku audiovizuālo tirgu daļu¹⁷. Eiropā ir labi izveidota sistēma pārraižu pārrobežu raidīšanai un uztveršanai. Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā ir nostiprināts princips par televīzijas programmu brīvu translēšanu un uztveršanu Eiropā. Šo sistēmu papildina Satelīta apraides un kabeļu retranslācijas direktīva¹⁸ papildina šo sistēmu, lai atvieglotu autortiesību un blakustiesību iegūšanu pārrobežu satelīta apraides un kabeļu retranslācijas pakalpojumiem. Šobrīd nav tiesību akta, kurā tieši risināti autortiesību un blakustiesību iegūšanas jautājumi attiecībā uz pārrobežu tiešsaistes audiovizuālo mediju pakalpojumiem.

Jāpatur prātā, ka visās vienošanās starp privātām struktūrām ir jāievēro konkurences tiesības.

Kā uzsvērts ievadā, lielākā daļa audiovizuālo mediju pakalpojumu sniedzēju koncentrējas uz valsts auditoriju vai noteiktiem valodas reģioniem¹⁹. Vairākas teritorijas aptveroši apraides pakalpojumi nav plaši ieviesti, un raidorganizācijas bieži atturas no tiesību iegūšanas Eiropas mērogā, jo ārvalstu patērētāju pieprasījums un potenciālie reklāmas ieņēmumi pašlaik nav pietiekami, lai pamatotu papildu izmaksas pakalpojuma ieviešanai un satura licencēšanai²⁰.

lielu ASV uzņēmumu filiāles. Citi pieprasījumuvideo pakalpojumu sniedzēji ir kabeļtelevīzijas un satelīttelevīzijas uzņēmumi, filmu ražošanas uzņēmumi, mazumtirgotāji, multivides izdevēji un iekārtu ražotāji — Eiropas Audiovizuālā observatorija, “Video on demand and catch-up TV in Europe”, 2009. gada oktobris, 116. lpp.

¹⁵ Mākoņdatošana attiecas uz vairāku serveru balstītiem datorresursiem, izmantojot ciparu tīklu. Atšķirībā no klasiskās datoru izmantošanas mākoņdatošanas pakalpojuma lietotājs datus un lietojumprogrammas vairs neglabā lietotāja datorā, bet gan pakalpojuma sniedzēja serveros, kuri var atrasties citā valstī. Lietotājs tā var piekļūt datiem no jebkuras vietas, izmantojot tīklu — parasti internetu.

¹⁶ Eiropas Audiovizuālā observatorija, “Video on demand and catch-up TV in Europe”, 2009. gada oktobris, 113. lpp.

¹⁷ Avots: KEA pētījums “Multi-territory Licensing of Audiovisual Works in the European Union”, 108. un 109. lpp. Apvienotajā Karalistē 2009. gadā pieprasījumuvideo ieņēmumi bija EUR 139 miljoni, veidojot 3 % no kino izklaides ieņēmumiem un 8 % no mazumtirdzniecības/nomas tirgus (AK Konkurences komisijas pētījums “Movies on Pay TV Market Investigation”, papildpētījums “Pay TV and movies on pay TV”). ASV pieprasījumuvideo gada pieaugums bija 33 %, veidojot 13 % no mazumtirdzniecības/nomas izdevumiem kino izklaidei 2010. gadā. (Digital Entertainment Group, “Year End 2010 Home Entertainment Report”).

¹⁸ Padomes 1993. gada 27. septembra Direktīva 93/83/EK “par dažu noteikumu saskaņošanu attiecībā uz autortiesībām un blakustiesībām, kas piemērojamas satelītu apraidei un kabeļu retranslācijai”.

¹⁹ Sk. 2002. gada ziņojumu attiecībā uz Direktīvas par satelīta apraidi un kabeļu retranslāciju piemērošanu (COM/2002/0430 galīgā versija), kā arī *Bernt Hugenholtz*, “Nouvelle lecture de la directive Satellite Câble: passé, présent et avenir”.

²⁰ Patiesībā raidorganizāciju pakalpojumu ģeogrāfisko diapazonu ietekmē arī tādi faktori kā reklāmdevēju interešu ģeogrāfiskais mērogs (attiecībā uz tām raidorganizācijām, kuru darbību finansē reklāmas) un tas, vai tiesību izmaksas ir samērojamas ar komercdarbību pamattirgū. 2009. gadā Eiropas Savienībā

Līdz šim savu darbību ārvalstīs spējuši paplašināt tikai tematiskie pakalpojumi: kino, bērnu programmas, sports, ceļojumi utt.

Vairākas platformas, kas piedāvā atsevišķos pieprasījumuvideo, aptver vairākas teritorijas²¹. Tās turpina praksi uzrunāt klientus “viņu valodā”, pielāgojot saturu vietējām īpatnībām, piemēram, valodai, filmu klasifikācijai, dublēšanas vai subtitrēšanas prasībām, reklāmai, brīvdienu laikiem un vispārējai klientu gaumei. Tas atbilst gan lielu, gan mazu producentu un izplatītāju pieredzei, kas ir norādījuši — lai gan tie saturu licencē vairākām teritorijām, ja tam ir komerciāls pamats, katrā valstī ir vajadzīgas mārketinga un izplatīšanas vietējās mērķinvestīcijas, lai filmas virzītu tirgū un pārdotu²².

Ja parādās pakalpojumi vairākām teritorijām, tos vispirms cenšas testēt tehnoloģiski attīstītos tirgos, kur patērētājiem ir augsti ienākumi. Rezultātā mazāki tirgi vai dalībvalstis, kur iedzīvotāju vidējie ienākumi ir zemāki, var nonākt atpalicībā, ja runājam par piekļuvi inovatīviem audiovizuāliem pakalpojumiem. Turklāt ir grūti Eiropas iedzīvotājiem izskaidrot faktu, ka augstas kvalitātes saturs ir pieejams tikai dažu dalībvalstu patērētājiem, jo viņi uzskata, ka viņiem piekļuvei piedāvātajam saturam vajadzētu būt neatkarīgai no uzturēšanās dalībvalsts²³.

Nesen saistībā ar virslīgas lietu saasinājās jautājums par teritoriālās licencēšanas praksi²⁴. Šī lieta attiecas uz praksi, kad ar filtrēšanas tehnoloģijas palīdzību teritoriāli ierobežo piekļuvi sporta pārraidēm, kuras ar satelītu pārraida uz dažādām dalībvalstīm²⁵. Tiek gaidīts Tiesas spriedums. Iepriekšējos nolēmumos Eiropas Savienības Tiesas nostāja bijusi tāda, ka tiesības sniegt pakalpojumus neliedz iespēju raidīšanas licencēs noteikt ģeogrāfiskus ierobežojumus²⁶.

2.1. Tiesību iegūšana audiovizuālo mediju pakalpojumu raidīšanai tiešsaistē

Vēl nesen raidorganizācijas galvenokārt nodarbojās tikai ar lineāru apraidi (virszemes, satelīta vai kabeļu apraide), un raidorganizācijām, lai izmantotu audiovizuālos darbus, vajadzēja tikai iegūt no autoriem, izpildītājiem un producentiem tiesības reproducēšanai un

abonentmaksas veidoja 38 % no nozares ieņēmumiem, reklāma — 32 % un valsts finansējums — 30 % (Screen Digest). Vienkārši sakot, maksas televīzijai ir vajadzīgs saturs, par kuru klienti ir gatavi maksāt.

²¹ Piemēram, Acetrax, Chello, Headweb, iTunes, Playstation Network Live, Vodddler, Xbox Live.

²² Piemēram, divdesmit vienā ES valstī pieprasījumuvideo periodā „Paramount” jaunākās filmas ir pieejamas vai nu tiešsaistē, vai izmantojot digitālo kabeļi, satelītu vai IPTV tīklus.

²³ Šādā saistībā jāņem vērā Pakalpojumu direktīvas 20. pants (2006. gada 12. decembra Direktīva 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū), kurā paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, ka pakalpojumu saņēmējiem nepiemēro diskriminējošas prasības, kuru pamatā ir valstspiederība vai dzīvesvieta.

²⁴ Lieta C-403/08, Football Association Premier League Ltd, pret QC Leisure un lieta C-429/08, Karen Murphy pret Media Protection Services Limited.

²⁵ Kāds krodznieks Apvienotajā Karalistē virslīgas spēles rādīja, izmantojot no Grieķijas ievestu dekodera karti. Grieķijas satelīta raidorganizācija bija nopirkusi raidīšanas tiesības tikai Grieķijai, un grieķu dekoderu kartes bija ievērojami lētākas nekā tās, ko AK raidorganizācija pārdeva Apvienotajā Karalistē. Saskaņā ar ģenerāladvokāta 2011. gada 3. februāra spriedumu tiesības sniegt pakalpojumus nepieļauj nosacījumus, kas vienas dalībvalsts kodētā satelīttelevīzijā aizliedz izmantot ierobežotas piekļuves iekārtas, ja citā dalībvalstī tās jau ir laistas tirgū, ja tam piekrīt tiesību turētājs. Turklāt saskaņā ar ģenerāladvokāta spriedumu līguma nosacījums, ka raidorganizācijai jānodrošina tās satelīta dekoderu kartes neizmantošana ārpus teritorijas, kurai izsniegta licence, ir pretrunā ar konkurences noteikumiem.

²⁶ Coditel pret Ciné Vog Films, EKT, 1980. gada 19. marts, lieta 62/79; un Coditel pret Ciné Vog Films (Coditel II), EKT, 1982. gada 6. oktobris, lieta 262/81.

pārraidīšanai/izplatīšanai sabiedrībai. Tomēr aizvien vairāk raidorganizāciju vismaz daļu no savām programmām pēc sākotnējās pārraides piedāvā pieejamu pēc pieprasījuma (laiknovirzes televīzijas pakalpojumi, lejupielādes). Patiesībā lielākā daļa Eiropas lielo televīzijas kanālu nodrošina laiknovirzes televīzijas pakalpojumu²⁷. Pieejamās programmas ir ziņas, televīzijas žurnāli, seriāli un pilnmetrāžas filmas. Lai nodrošinātu šādus tiešsaistes pakalpojumus (pēc pieprasījuma), raidorganizācijām ir jāiegūst citas, nevis sākotnējai pārraidīšanai nepieciešamās tiesības, proti, reproducēšanas un publiskošanas tiesības²⁸.

Ja raidorganizācijas izplata savus tiešsaistes pakalpojumus ārpus sākotnējās pārraidīšanas teritorijas, tām ir jāiegūst tiesības attiecībā uz katru papildu teritoriju. Parasti darba radītāji (autori, izpildītāji), mantiskās tiesības uz audiovizuālo darbu nodod producentiem, saņemot par to avansa maksājumu, kas paredzēts likumā vai līgumā²⁹. Tas producentam dod licencēšanas tiesības attiecībā uz lielāko daļu audiovizuālā darba izmantošanas formu, tostarp katru atsevišķu izmantošanu pēc pieprasījuma. Taču tiesību iegūšana darbu un citu audiovizuālajā ierakstā fiksētu tiesību objektu izmantošanai tiešsaistē (īpaši saistībā ar fona mūziku) vairākās teritorijās dažiem tiesību turētājiem atsevišķos gadījumos, šķiet, rada būtisku administratīvu slodzi un izmaksas.

2.2. Tiesību iegūšana audiovizuālo mediju pakalpojumu retranslācijai

Pārraides programmu retranslācija (ar to parasti saprot, ka programmu vienlaikus pārraida cits uzņēmums, piemēram, kabeļtelevīzijas uzņēmums) autortiesību kontekstā ir atsevišķa darbība, kam arī nepieciešama tiesību turētāja atļauja.

Satelīta apraides un kabeļu retranslācijas direktīva paredz paralēlu autortiesību iegūšanas procesu attiecībā uz vienlaicīgu tādu programmu retranslāciju pa kabeļiem, ko raida no citas dalībvalsts. No vienas puses, raidorganizācijas var kabeļtelevīzijas uzņēmumiem licencēt savas tiesības, kā arī katrā atsevišķā gadījumā tām ar līgumu nodotās tiesības³⁰. No otras puses, direktīvā iekļauta prasība, ka visas citas konkrētas programmas retranslācijai pa kabeļiem nepieciešamās tiesības drīkst pārvaldīt tikai autortiesību aģentūra. To vienlaicīgas kabeļu retranslācijas gadījumā uzskatīja par nepieciešamu, jo citādi kabeļoperatori nevarēja būt droši, ka ir iegūtas visas tiesības uz programmām, ko tiem attiecīgajā laikā raidorganizācijas pārraida, un izvairīties no pēkšņas programmas pārtraukšanas riska³¹. Direktīvas noteikumus piemēro tikai “sākotnējai no citas dalībvalsts noraidāmā signāla vienlaicīgai, nemainītai un nesaīsinātai retranslācijai, izmantojot kabeļu vai mikroviļņu sistēmu”³².

²⁷ Eiropas Audiovizuālā observatorija, “Video on demand and catch-up TV in Europe”, 2009. gada oktobris, 220. lpp.

²⁸ Norādīts, ka šīs tiesības ir tehnoloģiski neitrālas. Vajadzība iegūt piekļuves tiesības rodas, kad pakalpojums tiek sniegts (nodrošinot piekļuvi pieprasītajam darbam), neatkarīgi no piegādes platformas vai izmantotā protokola (piemēram, kabeļtīkla, interneta protokola vai cita). Šīs tiesības ir paredzētas starptautiskajos līgumos, kuru dalībniece ir Eiropas Savienība un dalībvalstis (WIPO Līgums par autortiesībām un WIPO Līgums par izpildījumu un fonogrammām), un ES tiesību kopumā (2001. gada 22. maija Direktīva 2001/29/EK, “Informācijas sabiedrības direktīva”).

²⁹ Plašāku informāciju sk. 4. iedaļā.

³⁰ Satelītu apraides un kabeļu retranslācijas direktīva, 10. pants.

³¹ Tādējādi kabeļoperatoriem nav jāiegūst licences no katra atsevišķa tiesību turētāja apraides programmās, bet jāvienojas par licenci ar autortiesību aģentūru (par trešo pušu tiesībām) un ar attiecīgo raidorganizāciju (par tieši raidorganizācijai piederošām tiesībām).

³² Satelītu apraides un kabeļu retranslācijas direktīva, 1. panta 3. punkts.

Jaunās digitālās platformas dod iespēju retranslēt programmu vienlaikus dažādos tīklos. DSL³³, IPTV, mobilo tālruņu tīkli un citas digitālās platformas, piemēram, DTT³⁴, arī sniedz programmu retranslācijas pakalpojumus. Apraides programmas retranslāciju internetā parasti sauc par “vienlaicīgo apraidi”. Rodas jautājums, vai Satelīta apraides un kabeļu retranslācijas direktīvas noteikumi, kas attiecas uz konkrētām tehnoloģijām, būtu jāpārskata, lai izstrādātu regulējumu audiovizuālo mediju pakalpojumu pārrobežu retranslācijai, kas ir tehnoloģiski neitrāls attiecībā uz piegādes platformu. Varētu iebilst, ka praksē tas jau ir daļēji ieviests, jo platjoslas operatori, kas sniedz analogos pakalpojumus — “vienlaicīgu, nemainītu un nesāsinātu” retranslāciju — ir iekļauti kopējās sistēmās retranslācijai kabeļtīklos. Pieprasījuma un tīkla straumēšanas pakalpojumi (ko parasti sauc par tīmekļapraidi) nav iekļauti.

Saņemtas arī sūdzības, ka tiesību iegūšanai saskaņā ar esošajiem kabeļu retranslācijas noteikumiem Satelīta apraides un kabeļu retranslācijas direktīvā var būt nepieciešamas vairākas procedūras ar dažādām tiesību pārstāvniecības organizācijām un ka nav īstas skaidrības un noteiktības, kurš kuras tiesības var licencēt. Šajā sakarā notikušas diskusijas arī par to, ka kabeļu retranslācijai ir jāsiglabā obligāta kolektīvā licencēšana, nevis jāļauj tiesību īpašniekiem licencēt individuāli.

2.3. Tiesību iegūšana pieprasījumvideo pakalpojumiem

Visā pasaulē audiovizuālajos tirgos darbojas īpašas vienošanās par filmu jauniem izlaidumiem, kur jaunas filmas demonstrēšanas uzsākšana ir būtisks “zīmola identitāti” veidojošs elements katrā valstī, kur to atļauts demonstrēt. Producenti un izplatītāji palielina ieņēmumus, secīgi izkārtojot mediju platformas, ar kuru starpniecību filma tiek pārdota (“mediju logi”)³⁵. Šādi logi vai “hronoloģija” dažādās dalībvalstīs atšķiras, bet parastā secība, piemēram, pilnmetrāžas filmai, ir demonstrēšana uz kinoekrāniem, video/DVD/Blu Ray, pieprasījumvideo, maksas televīzijā un visbeidzot bezmaksas televīzijā. Lielākajā daļā dalībvalstu hronoloģiju un katra demonstrēšanas loga ilgumu nosaka līgums starp tiesību turētāju un izplatītāju. Tomēr divās valstīs ir saglabāti valsts regulatīvie pasākumi attiecībā uz demonstrēšanas logiem³⁶, savukārt dažas citas subsīdiju piešķiršanu filmām saista ar vienošanos par demonstrēšanas logiem³⁷.

Nākotnes versiju izmantošanas mārketings (nākotnes logos) balstās uz sākotnējo demonstrēšanu kinoteātros, kas lielā mērā nosaka, cik liela būs peļņa no konkrētās filmas. Filmu producenti un izplatītāji ir sākuši pārkārtot tradicionālos demonstrēšanas logus tā, lai iekļautu pieprasījumvideo logus, tostarp, piemēram, pieprasījumvideo pakalpojumiem dodot piekļuvi filmām tajā pašā laikā, kad tās sāk demonstrēt kinoteātros vai DVD piedāvājumā³⁸.

³³ DSL (Digital Subscriber Line) nodrošina digitālo datu pārraidi tālruņu tīklā.

³⁴ DTT (*Digital Terrestrial Television* — ciparu virszemes televīzija) ir apraides programmu pārraidīšana radiofrekvencēs digitālā formā. Tāpat kā analogo virszemes televīziju, DTT uztver ar antenu.

³⁵ Sk. KEA pētījumu “Multi-territory Licensing of Audiovisual Works in the European Union”, 56. lpp. aprakstam par mediju logiem pēc filmas demonstrēšanas uzsākšanas.

³⁶ Francija un Portugāle. Sk. Media Windows in Flux (Mainīgie mediju logi), Martin Kuhr, IRIS plus, 4. un 5. lpp.

³⁷ Piemēram, Vācija, Austrija; *ibid.*

³⁸ Piemēram, Warner Bros “Day and Date” iniciatīva piedāvāt pieprasījumvideo tajā pašā dienā, kad tiek izlaisti DVD. “Day and Date” izdevums tiek laists klajā lielākajā daļā ES dalībvalstu. Arī Eiropas ir sākuši eksperimentēt ar dažādiem citiem izplatīšanas modeļiem. Curzon Artificial īpaši izlaida Fatih Akin *The Edge of Heaven* (Fatih Akin filmu “Debess mala”). Kinoteātros filmu sāka demonstrēt 2008. gada sākumā, un noteiktu laikposmu (14 dienas) Sky pieprasījumvideo pakalpojumi to piedāvāja

Šādu attīstību daļēji izraisīja fakts, ka mārketinga pasākumi var zaudēt nozīmi, ja laikposms starp darba pirmo izrādīšanu un vēlāku demonstrēšanu citos kanālos ir pārāk garš. Tajā pašā laikā esošā sistēma — secīga izplatīšana dažādās platformās un teritoriālie izlaidumi — ir pretrunā ar augošo patērētāju vēlmi neatkarīgi no uzturēšanās vietas iegūt piekļuvi audiovizuāliem un kinematogrāfiskiem darbiem gandrīz tūlīt pēc to demonstrēšanas uzsākšanas. Filmu pirātiskās kopijas aizvien biežāk tiek publicētas tiešsaistē pat pirms to demonstrēšanas kinoteātros vai televīzijā, un tas pastiprina nepieciešamību saīsināt demonstrēšanas logus³⁹.

Eiropas filmu producenti uzskata, ka Eiropas filmu demonstrēšana kinoteātros ir īpaši būtiska, ņemot vērā salīdzinoši pieticīgos reklāmas budžetus⁴⁰. Šķiet, ka katra pieeja, kas attālinās producentus un izplatītājus no iespējas atgūt ieguldījumus, izmantojot līgumisku izplatīšanu un mārketinga pasākumus, būtiski samazinās stimulu investēt filmu ražošanā.

Kā skaidrots iepriekš, audiovizuālo darbu mantiskās tiesības (tostarp publiskošanas tiesības) autori un izpildītāji parasti nodot producentiem (saskaņā ar likumu vai līgumu). Tas producentiem ļauj tieši licencēt pieprasījumuvideo pakalpojumiem vajadzīgās tiesības. Tomēr šķiet, ka dažiem pieprasījumuvideo pakalpojumu sniedzējiem tiesību iegūšana var būt darbietilpīgs un dārgs process. Pirmkārt, var būt tā, ka producenti, sagatavojot vienošanos par avansa finansējumu, izmantošanas tiesības ir teritoriāli sadalījuši un katrā teritorijā ir savs izplatīšanas partneris, kas tajā pārrauga mārketingu un izplatīšanu. Otrkārt, dažkārt problēma ir skaidrības trūkums par to, kuras tiesības jāiegūst uz darbiem un citiem audiovizuālajām ierakstā iekļautajiem tiesību objektiem.

2.4. Eiropas filmu ražošana un izplatīšana

ES ir kļuvusi par vienu no lielākajām filmu ražotājām pasaulē: 2009. gadā Eiropas Savienībā radītas 1168 pilnmetrāžas filmas (salīdzinājumā — ASV radītas 677)⁴¹; tiek lēsts, ka Eiropas filmas veido aptuveni 25 % no kinoteātru repertuāra Eiropas Savienībā, bet ASV filmas — 68 % no tirgus⁴². Savukārt ASV filmām ASV tirgū ir 93 % tirgus daļa, bet ES filmām 2009. gadā bija 7 % tirgus daļa. Nav publiski pieejamu datu par tiešsaistes tirgus daļām.

Šie dati liecina, ka Eiropas kinematogrāfijas nozare ir sastapusies ar dažām unikālām strukturālām pazīmēm, kuru starpā var minēt valodu un kultūras īpatnības un patērētāju vēlmēs nacionālajos tirgos, kā arī finansējuma avotu ierobežotu pieejamību. Eiropas audiovizuālā nozare ir ļoti sadrumstalota, jo to veido liels skaits mazu un vidēju uzņēmumu (MVU)⁴³. Eiropa nav izveidojusies tāda studiju sistēma, kādu izveidojušas Holivudas lielās

vispārējai demonstrēšanai par paaugstinātu cenu (cena bija aptuveni līdzvērtīga kinoteātra biļetes cenai). Curzon uzskata, ka šāds pieprasījumuvideo izmēģinājums ir veicinājis filmas iekļaušanu kinoteātru repertuāros, un kopš tā laika šāda prakse atkārtota ar vairākām filmām.

³⁹ Eiropas Audiovizuālā observatorija “Video on demand and catch-up television in Europe”, 2009. gada oktobris, 75. lpp.

⁴⁰ Vēl vairāk tas attiecināms uz kopražojumiem, jo līdzproducents(-i) citā teritorijā (producenti izplatītāji) gaida, ka kompensācijā par ieguldījumiem tas saņems ekskluzīvas tiesības savā teritorijā. Tas attiecas arī uz citiem darbiem. Citu dalībvalstu izplatītājiem ekskluzīvas tiesības viņu teritorijā piešķir pārdošanas aģenti.

⁴¹ Salīdzinājumam Indija, Japāna un Ķīna 2009. gadā saražoja attiecīgi 819, 456 un 445 filmas. Eiropas Audiovizuālā observatorija, “Focus 2010”.

⁴² Ieskaitot filmas, kas Eiropā ražotas ar ASV investīcijām.

⁴³ 2007. gadā Francijā bija vairāk nekā 600 filmu producēšanas uzņēmumu, Apvienotajā Karalistē — 400 un Vācijā — 200.

studijas. Tā cieš no pārāk mazām investīcijām salīdzinājumā ar citām valstīm⁴⁴, un vidējais filmu budžets ir tikai neliela daļa no lielo studiju budžetiem⁴⁵. Eiropas filmas bieži gūst panākumus savā teritorijā, bet, kā norāda iepriekš minētie dati, tām parasti ir ierobežota izplatība un pievilcība ārpus teritorijas, kurā tās ražotas.

Ņemot vērā Eiropas kino strukturālās problēmas, šīs nozares attīstība nav atstāta vienīgi tirgus ziņā. Plurālisms, kultūru un valodu daudzveidība, nepilngadīgo aizsardzība — tie ir tikai daži no vispārsvāriem mērķiem, ko sargā ES tiesību akti, jo īpaši Audiovizuālo pakalpojumu direktīva. Tāpat Audiovizuālo pakalpojumu direktīva un MEDIA programma⁴⁶ veicina Eiropas darbu ražošanu un izplatīšanu gan lineāros, gan nelineāros pakalpojumos. MEDIA programmas īpašais mērķis ir palielināt Eiropas audiovizuālo darbu apriņķi un skatītāju skaitu Eiropas Savienībā un ārpus tās. Paziņojumā par valsts atbalstu kinematogrāfijas nozarei⁴⁷, kas pašlaik tiek pārskatīts, ir iezīmēts pienācīgs satvars, lai dalībvalstis varētu sniegt finansiālu atbalstu filmu izplatīšanai un ražošanai, tajā pašā laikā nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū.

Eiropas Komisija atzīst valstu finansēšanas sistēmu nozīmi, lai saglabātu investīcijas vietējo darbu ražošanai, un ciešas saiknes starp daudzām platformām, jo tradicionālās raidorganizācijas ir galvenie audiovizuālo un kinematogrāfisko darbu pasūtītāji un izplatītāji⁴⁸. Dažos gadījumos ar likumu ir noteikts, ka tām noteikta apgrozījuma proporcija ir jāinvestē vietējos darbos.

MEDIA programma, kas tika izveidota, lai risinātu problēmas, ko rada Eiropas kultūras tirgu sadrumstalotība, ir sekmīgs atbalsta mehānisms gan Eiropas filmu pieejamībai daudzās teritorijās, gan jaunajām pieprasījumuvideo platformām. No sešpadsmit 2010. gadā atbalstītajiem projektiem tikai četri ir nacionāla mēroga⁴⁹. Pārējie divpadsmit ir starptautiska līmeņa, kas dažkārt pārsniedz Eiropas Savienības robežas⁵⁰.

⁴⁴ Investīcijas uz vienu iedzīvotāju ASV ir USD 41, USD Japānā — 20 un Eiropā — USD 13 (Screen Digest, 2011. gads).

⁴⁵ Vidējais pēc Francijas ierosmes veidotas filmas budžets 2010. gadā bija EUR 5 milj. 48 tūkst., CNC “La production cinématographique en 2010”, 10. lpp.

⁴⁶ http://ec.europa.eu/culture/media/index_en.htm

⁴⁷ Komisijas Paziņojums par atsevišķiem juridiskajiem aspektiem attiecībā uz kinematogrāfijas un citiem audiovizuālajiem darbiem, COM(2001)534, 26.09.2001.

⁴⁸ Piemēram, Apvienotajā Karalistē 2009. gadā TV kanāli saņēma 31 % no kinoteātru izklaides ieņēmumiem (AK Konkurences komisijas pētījums “Movies on Pay TV Market Investigation”, papildpētījums “Pay TV and movies on pay”). Francijā 2010. gadā kopražojumi un tiesību iepriekšēja pārdošana raidorganizācijām kopā ar izplatīšanas organizēšanu veidoja finansējumu aptuveni 55 % filmu, kuru uzņemšanas budžets pārsniedz EUR 7 miljonus (CNC “La production cinématographique en 2010” 17. lpp.).

⁴⁹ Šajās platformās ir jābūt iekļautai “minimālajai Eiropas dimensijai” (jāiekļauj darbi no vismaz piecām valstīm, pārstāvētot piecas ES oficiālās valodas). Balvu piešķiršanas izvērtēšanas kritērijos īpaši papildpunkti tiek piešķirti platformām, kuras piedāvā pārrobežu izplatīšanu un dažādas valodas.

⁵⁰ MEDIA programma atbalsta pieprasījumuvideo platformas MUBI, UNIVERSCINE, EUROVOD, piemēram, EUROVOD un MUBI (<http://mubi.com>) ir ieguvuši zīmola pazīstamību un, darījuma ar Sony Playstation rezultātā tiem ir pamatotas izredzes apliecināt sevi; tie rāda filmas no visas Eiropas, kas ir tikai daļa no kataloga, un papildus piedāvā dažādus teritoriāli ierobežotus katalogus; MEDICI (www.Medici.TV) ir kļuvis starptautiski pazīstams īpašā jomā (klasiskā mūzika) un piedāvā dzīvās mūzikas koncertu straumēšanas pakalpojumus internetā; arī mobilie projekti, kas ir ieguvēji no MEDIA programmas, piemēram, Shortz (www.shortz-tv.com), aptver visu Eiropu.

3. POLITIKAS PIEEJAS

Eiropas Komisija ir paudusi apņemšanos palīdzēt novērst trūkumus tiešsaistes pakalpojumu pieejamībā patērētājiem, proti, izveidot Eiropas līmeņa regulējumu tiešsaistes autortiesību licencēšanai attiecībā uz daudzām teritorijām vai visu Eiropu⁵¹. Kā paziņots IIT stratēģijā, Komisija 2012. gada sākumā nāks klajā ar likumdošanas priekšlikumu, kā uzlabot autortiesību kolektīvo pārvaldījumu, tostarp uzlabot autortiesību aģentūru pārredzamību un pārvaldību, lai tādējādi nodrošinātu, ka kolektīvais pārvaldījums attīstās un pielāgojas nepieciešamībai pēc licencēšanas vairākās teritorijās. Runājot par audiovizuāliem darbiem, kurus bieži vien iespējams licencēt vienuviet (ar producenta starpniecību), šāds regulējums, kas atvieglos kolektīvo tiesību licencēšanu, var iemantot sevišķu nozīmību attiecībā uz konkrētiem aspektiem, piemēram, tiesību iegūšanu uz audiovizuālajā darbā iekļauto mūziku.

Ierosināti arī citi priekšlikumi. Viens no tiem ir paplašināt “izcelsmes valsts” principu, attiecinot satelīta apraides normas (kā noteiktas Satelīta apraides un kabeļu retranslācijas direktīvā) uz programmu nodrošināšanu tiešsaistē, īpaši uz pakalpojumu sniegšanu pēc pieprasījuma, kas ir apraides darbības papildpakalpojums (piemēram, laikvirzēs televīzija). Šādā gadījumā piemērotu tās valsts tiesību normas, kas piedāvā tiešsaistes pakalpojumu, taču pusēm būtu iespēja nodrošināt, ka licences maksā ņemti vērā visi raidīšanas aspekti, tostarp faktiskā un potenciālā auditorija, kā arī valoda⁵². Turklāt “izcelsmes valsts” pieeja neietekmētu pušu līgumslēgšanas brīvību, proti, nosakot licences nosacījumus, tiesību turētāji un komerciālie lietotāji līgumā varētu vienoties par licences teritoriālo aptvērumu⁵³.

Rodas jautājums, kā noteiks “izcelsmes valsti” tiešsaistes pārraidēm⁵⁴. Tas īpaši attiecināms uz atsevišķo pieprasījumu video pakalpojumiem, jo “izcelsmes valsts” pieejas ieviešana, ļoti iespējams, varētu ietvert arī regulējuma arbitrāžu attiecībā uz valsti, kurā pakalpojuma sniedzējam reģistrēties. Audiovizuālo darbu vērtība ir saistīta ar valodu, un lielākā daļa audiovizuālo mediju pakalpojumu galvenokārt koncentrējas uz valsts auditoriju vai — plašākā izmantojumā — uz kopējas valodas grupām. Precīzi jāizvērtē problēmas apmērs un pievienotā vērtība izcelsmes valsts principa paplašināšanai. Jāizvērtē arī citi jautājumi — par tiesību turētāju aizsardzības līmeni un turpmākas saskaņošanas vajadzību. Turklāt jāņem vērā iemesli, kāpēc vairāk nekā piecpadsmit gadus pēc attiecīgās direktīvas piemērošanas šāda pieeja, šķiet, nav rosinājusi plašu satelīta apraides pakalpojumu izveidi visai Eiropai⁵⁵.

“IIT stratēģijā” Komisija apņēmas izpētīt tālejošāku pieeju, lai izveidotu visaptverošu vienotu Eiropas autortiesību kodeksu. Šāda vienota Eiropas autortiesību kodeksa pamatā būtu esošo ES autortiesību direktīvu kodificēšana, ja pašreizējo saskaņošanu nāksies pilnveidot.

⁵¹ Sk. Eiropas Komisijas paziņojumu par “Vienotu intelektuālā īpašuma tiesību tirgu”, COM (2011) 287, 11. lpp.

⁵² Direktīvas 93/83/EK 17. apsvērums.

⁵³ Satelīta apraides un kabeļu retranslācijas direktīvas 16. apsvērums.

⁵⁴ Attiecībā uz satelīta apraidi komunikācija notiek tikai dalībvalstī, kurā raidorganizācijas kontrolē un kuras atbildībā programmesējus signālus ievada nepārtrauktā komandu virknē uz satelītu un atpakaļ uz zemi. Sk. Satelīta apraides un kabeļu retranslācijas direktīvas 1. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

⁵⁵ Daudzos gadījumos satelīta apraides ģeogrāfiskais tvērums ir ierobežots, un ir tikai daži uzņēmumi, kuri sniedz pakalpojumus visā Eiropā. Vienā pētījumā konstatēts, ka gandrīz puse no ES satelīta kanāliem ir starptautiski — tie galvenokārt ir informācijas, pieaugušo satūra un mazākumtautību valodu kanāli (sk. KEA pētījumu “Audiovizuālo darbu licencēšana vairākām teritorijām Eiropas Savienībā”, 146. lpp.)

Tā būtu arī iespēja pārbaudīt, vai ir jāaktualizē Informācijas sabiedrības direktīvā⁵⁶ noteiktie autortiesību izņēmumi un ierobežojumi. Papildus šādam kodeksam varētu arī izpētīt, kādas ir iespējas, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 118. pantu, ieviest brīvprātīgu vienotu autortiesības apliecinošu dokumentu⁵⁷. Šo brīvprātīgo dokumentu varētu izsniegt pēc izvēles, un to varētu izmantot līdztekus valstu izsniegtiem dokumentiem. Audiovizuālo darbu autoriem un producentiem nākotnē būtu iespēja reģistrēt savus darbus un iegūt vienotu visā ES derīgu apliecinošu dokumentu. Rūpīgi jāizpēta gan šāda dokumenta iespējamība, tā reālais pieprasījums un priekšrocības, gan tā piemērošanas paralēli teritoriālai aizsardzībai sekas.

Visbeidzot šajā jomā tāpat kā citās ir paustas bažas par tiesību īpašnieku informācijas precizitāti. Tādējādi, šķiet, ir vērts izpētīt tādu datu pārvaldības sistēmu izstrādes iespējas, kurās reģistrētu audiovizuālo darbu īpašumtiesības⁵⁸. Turklāt, ņemot vērā nepieciešamību iegūt tiesības vēl neesošiem darbiem un audiovizuālos darbos iekļautiem tiesību objektiem, iespējams, ir vērts izpētīt veidus, kā dažādas nozares varētu iegūt informāciju par īpašumtiesībām.

3.1. Jautājumi

1. Kādi ir galvenie juridiskie un citi — autortiesību vai citādi — šķēršļi, kas kavē vienotā digitālā tirgus attīstību audiovizuālo darbu pārrobežu izplatīšanai? Kādi reglamentējošie nosacījumi būtu jāpiemēro vai jāparedz, lai veicinātu dinamisku audiovizuālā satura digitālo vienoto tirgu un atvieglotu licencēšanu vairākām teritorijām? Kādām ir jābūt galvenajām prioritātēm?
2. Kādas ir praktiskās audiovizuālo mediju pakalpojumu sniedzēju ar audiovizuālo darbu tiesību iegūšanu a) vienai teritorijai un b) vairākām teritorijām saistītās problēmas? Kādas tiesības ir skartas? Kādā lietojumā?
3. Vai autortiesību iegūšanas problēmas var atrisināt, uzlabojot licencēšanas sistēmu? Vai Eiropas Savienībā tiešsaistes videi ir piemērota teritoriāla autortiesību sistēma?
4. Kādus tehniskos līdzekļus, piemēram, individuālus piekļuves kodus, varētu ieviest, lai patērētāji varētu piekļūt „saviem” apraides vai citiem pakalpojumiem un „savam” saturam neatkarīgi no atrašanās vietas? Kā šāda pieeja ietekmētu licencēšanas modeļus?
5. Kāda ir iespēja, priekšrocības un trūkumi “izcelsmes valsts” principa paplašināšanai attiecībā uz tiešsaistes audiovizuālajiem mediju pakalpojumiem, kā tas piemērots satelīta apraidei? Kāds būtu piemērotākais veids, lai tiešsaistes pārraidēm noteiktu “izcelsmes valsti”?

⁵⁶ Direktīva 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā, 2001. gada 22. maijs.

⁵⁷ Sk. Eiropas Komisijas paziņojumu par “Vienotu intelektuālā īpašuma tiesību tirgu”, COM (2011) 287, 11. lpp.

⁵⁸ Audiovizuālo darbu producenti izstrādā starptautisku identifikācijas numuru sistēmu audiovizuālajiem darbiem (ISAN — International Standard Audiovisual Number, Starptautiskais standarts audiovizuālo darbu numurēšanai). Līdz šim ISAN nav informācijas par īpašumtiesībām un dalība tajā ir brīvprātīga. Dažas lielās ASV filmu studijas strādā pie līdzīgas sistēmas (Izklaides identifikācijas reģistrs, EIDR — Entertainment Identifier Registry).

6. Kādas būtu izmaksas un ieguvumi, ja tehnoloģiski neitrālu autortiesību iegūšanas sistēmu paplašinātu, attiecinot uz audiovizuālo mediju pakalpojumu pārrobežu retranslāciju pa kabeļiem? Vai šādu sistēmu vajadzētu ierobežot, piemērojot tikai “slēgtām vidēm”, piemēram, IPTV, vai arī tā jāatver visām atklātas retranslācijas formām (vienlaicīgām apraidēm) internetā?
7. Vai ir vajadzīgi īpaši pasākumi, ņemot vērā tādu sociālo tīklojumu un sociālo mediju vietņu straujo attīstību, kuru darbības pamatā ir galalietotāju radīts un augšupielādēts tiešsaistes saturs (emuāri, aplādes (podcasts), publikācijas, ieraksti vikivietnē, mikšējumi, failu un video koplietošana)?
8. Kā turpmāka tehnoloģiskā attīstība (piem., mākoņdatošana) ietekmēs audiovizuālā satura izplatīšanu, tostarp satura piegādi dažādām ierīcēm un patērētāju iespējas piekļūt saturam neatkarīgi no viņu atrašanās vietas?
9. Kā tehnoloģijas varētu atvieglot tiesību iegūšanu? Vai audiovizuālo darbu identifikācijas sistēmu un īpašumtiesību datubāžu attīstība atvieglotu tiesību iegūšanu audiovizuālo darbu izplatīšanai tiešsaistē? Vai Eiropas Savienībai šajā jomā ir kāda loma un kāda tā ir?
10. Vai esošie filmu finansēšanas un izplatīšanas modeļi, kuru pamatā ir izvēles iespējas secīgai demonstrēšanai platformās un teritorijās, joprojām ir aktuāli saistībā ar tiešsaistes audiovizuālajiem pakalpojumiem? Kādi ir labākie līdzekļi, lai sekmētu vecāku filmu, uz kurām vairs neattiecas ekskluzivitātes līgumi, nodošanu izplatīšanai tiešsaistē visā Eiropas Savienībā?
11. Vai dalībvalstīm būtu jāaizliedz piemērot vai ieviest juridiski saistošus demonstrēšanas logus, ja filmas ražošanai piešķirts valsts finansējums?
12. Kādi citi pasākumi būtu jāveic, lai Eiropas darbus iekļautu un izceltu programmu katalogos, ko piedāvā audiovizuālo mediju pakalpojumu pēc pieprasījuma sniedzēji?
13. Kāds ir jūsu viedoklis par iespējamām priekšrocībām un trūkumiem autortiesību saskaņošanai Eiropas Savienībā, izdodot visaptverošu autortiesību kodeksu?
14. Ko domājat par brīvprātīga un vienota ES autortiesības apliecināšanas dokumenta ieviešanu? Kādas būtu vienotā dokumenta pazīmes, tostarp saistībā ar tiesībām konkrētā valstī?

4. ATLĪDZĪBA TIESĪBU TURĒTĀJIEM PAR AUDIOVIZUĀLO DARBU IZMANTOŠANU TIEŠSAISTĒ

Eiropas Komisija uzskata, ka tiesību turētājiem ir jānodrošina pienācīga atlīdzība. Līdztekus pārrobežu pakalpojumu attīstībai digitālajā vienotajā tirgū ir būtiski noteikt skaidri saprotamas pārrobežu pakalpojumu īpašumtiesības un īpašumpiederību un paredzamas jaunu pakalpojumu ieviešanas izmaksas. Visbeidzot — sekmīgu pārrobežu pakalpojumu veicināšana dos lielāku atlīdzību autoriem.

Lai gan Eiropas Savienībā ir notikusi plaša ekskluzīvo mantisko tiesību un to aizsardzības termiņu saskaņošana⁵⁹, noteikumi par autorību un pirmajām īpašumtiesībām Eiropas Savienībā ir tikai daļēji saskaņoti. Kā Komisija norādīja ziņojumā par Kopienas kinematogrāfisko un audiovizuālu darbu autorības jautājumiem⁶⁰:

“Šīs saskaņošanas rezultātā visas dalībvalstis tagad filmas galveno režisoru uzskata par vienu no tās autoriem. Tomēr Kopienas tiesību akti nav devuši rezultātu — nav pilnīgi saskaņots jēdziens par kinematogrāfisko un audiovizuālo darbu autorību. Joprojām ir nelielas atšķirības jautājumā par to, kuras filmu veidojošās grupas personas bez galvenā režisora arī uzskatāmas par līdzautoriem”⁶¹..

Turklāt atšķiras valstu noteikumi par tiesību nodošanu un piešķiršanu, kā arī par tiesību pēctecību. Dalībvalstīs atšķiras arī nodošanas tiesību apjoms⁶². Daži uzskata, ka atšķirīgās pieejas Eiropas Savienības valstīs būtiski apgrūtina audiovizuālo darbu licencēšanu Eiropas Savienībā, padarot to sarežģītu un laikietilpīgu.

4.1. Atlīdzība autoriem par darbu izmantošanu tiešsaistē

Lielākajā daļā gadījumu autori savas ekskluzīvās mantiskās tiesības nodod producentiem un saņem vienreizēju naudas summu vai “izpirkuma” maksu par viņu ieguldījumu audiovizuālajā darbā (rakstīšanu un/vai režisūru utt.). Nav kļuvis par normu, ka autori saņem atlīdzību par katru darba izmantošanas reizi, piemēram, demonstrēšanu kinoteātrī vai pārdoto DVD⁶³. Tāpat lielākajā daļā dalībvalstu nav paredzēts tāds regulējums, ka audiovizuālo darbu autori saņem maksājumu par darbu “izmantošanas reizi” tiešsaistē⁶⁴.

Dažās dalībvalstīs (Francijā, Beļģijā un Bulgārijā) audiovizuālo darbu autorus pārstāvošajām autortiesību aģentūrām ir līgumiskas tiesības savu biedru vārdā iekasēt atlīdzību par katru reizi, kad tie pārraidīti televīzijā. Dažās citās valstīs (Spānijā, Itālijā un Polijā)

⁵⁹ Padomes Direktīva 93/83/EEK par dažu noteikumu saskaņošanu attiecībā uz autortiesībām un blakustiesībām, kas piemērojamas satelītu apraidei un kabeļu retranslācijai, Direktīva 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā, Direktīva 2006/115/EK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā un Direktīva 2006/116/EK par autortiesību un dažu blakustiesību aizsardzības termiņiem.

⁶⁰ COM/2002/0691 galīgā versija, 2002. gada 6. decembris.

⁶¹ Piemēram, Francijas tiesību aktos vairāki audiovizuālā darba veidotāji tiek uzskatīti par autoriem: scenārija autors, filmas ekranizācijas autors, dialogu autors, attiecīgajai filmai īpaši sacerētu skaņdarbu autors, kinematogrāfiski adaptētā darba galvenais režisors un komponists. Vācijā ikviens, kurš veicis radošu ieguldījumu, var tikt uzskatīts par līdzautoru; Vācijas tiesas līdz šim par autoriem atzinušas režisoru, operatoru un redaktoru. Apvienotajā Karalistē, Īrijā un Luksemburgā arī producenti ir audiovizuālā darba līdzautori.

⁶² Piemēram, Francijas tiesību akti par audiovizuālajiem darbiem pamatojas uz pieņēmumu, ka visas mantiskās tiesības uz filmu ir nodotas producentam, bet Austrijā un Itālijā producentam pieder visas sākotnējās kinematogrāfisko darbu izmantošanas tiesības. Apvienotajā Karalistē par filmas patieso autoru uzskata galveno redaktoru, un viņš nodod tiesības producentam saskaņā ar “pasūtījuma darbu” principu, iepriekšēji pieņemot, ka producenti algo režisoru. Citas dalībvalstis — Beļģija, Dānija, Somija, Grieķija, Portugāle, Zviedrija vai Nīderlande — arī nosaka dažāda mēroga iepriekšējus pieņēmumus.

⁶³ Nomas un patapinājuma direktīva paredz, ka autoriem un izpildītājiem ir neatsaucamas tiesības uz tainsīgu atlīdzību, un tās būtu piemērojamas DVD nomai. Šī atlīdzība netiek pakļauta obligātai kolektīvai pārvaldībai.

⁶⁴ “Publiskošanas” tiesības, kas piešķirtas saskaņā ar 2001. gada Informācijas sabiedrības direktīvu, lielākajā daļā gadījumu tiek iepriekš nodotas producentiem.

galaizplatītājam, parasti raidorganizācijai, ar likumu ir noteikts pienākums samaksāt autoram par darba izmantošanas reizi. Tomēr producentam ir mantiskās tiesības, kuras jāiegūst darbu izmantošanai.

Varētu apgalvot, ka autoriem nav ekonomisko ieguvumu no darbu izmantošanas tiešsaistē, ja nav paredzētas tiesības saņemt proporcionālu atlīdzību atbilstoši izmantošanas reizēm. Lai to novērstu, viena iespēja ir ieviest neatsaucamas tiesības uz atlīdzību par publiskošanas tiesībām, kuras obligāti būtu kolektīvi pārvaldāmas. Cita iespēja ir sekmēt autoru iespējas īstenot individuālas vai kolektīvas vienošanās. Šo varētu uzskatīt par labāko veidu, kā palielināt autoru ekskluzīvo tiesību vērtību, īpaši tādēļ, ka, iespējams, nākotnē publiskošanas tiesības būs viens no svarīgākajiem sarunu aspektiem.

4.2. Atlīdzība izpildītājiem par darbu izmantošanu tiešsaistē

Līdzīgi kā audiovizuālo darbu autori, arī audiovizuālo darbu izpildītāji lielākajā daļā ES valstu savas ekskluzīvās mantiskās tiesības, tostarp “publiskošanas” tiesības interaktīvai izmantošanai tiešsaistē, saskaņā ar likumu vai līgumu iepriekš nodod producentiem, par to saņemot vienreizēju naudas summu. Tikai dažas valstis, piemēram, Spānija, audiovizuālo darbu izpildītājiem paredz taisnīgu atlīdzību, lai nodrošinātu tiem proporcionālu ieņēmumu daļu par viņu izpildījumu izmantošanu.

Varētu apgalvot, ka arī izpildītājiem vajadzētu būt saskaņotām un neatsaucamām tiesībām uz atlīdzību, kuras tie varētu izmantot pat tad, ja nodotu savas ekskluzīvās publiskošanas tiesības. Arī par šīm tiesībām atlīdzība obligāti būtu jāiekasē autortiesību aģentūrām. Turklāt būtu jāapsver vēl citi veidi, kā izpildītāji individuāli vai kolektīvi var vienoties par pienācīgu atlīdzību.

Attiecībā uz autoru un izpildītāju atlīdzību varētu apgalvot, ka vēl viena atlīdzības tiesību līmeņa radīšana, iespējams, palielinās nenoteiktību, kur un no kā iegūstamas licences (īpaši tādēļ, ka ES nav saskaņoti autorības noteikumi), un lietotājiem nāktos pārvaldīt un risināt neskaitāmas atlīdzības prasības par katru audiovizuālo darbu. Tādēļ šī iespēja uzskatāma par audiovizuālo darbu tiešsaistes izplatīšanas platformu attīstību kavējošu, jo tā palielina darbības izmaksas un juridisko un ekonomisko nenoteiktību.

Svarīgi novērtēt, vai jauna kolektīvi pārvaldāma atlīdzības līmeņa radīšana ir vienīgais līdzeklis pienācīgas atlīdzības nodrošināšanai vai arī iespējams ieviest citus mehānismus, lai autoru un izpildītāju atlīdzība pienācīgi atspoguļotu viņu darba panākumus⁶⁵.

4.3. Jautājumi

15. Vai autorības jēdziens un/vai audiovizuālajos darbos iekļauto tiesību nodošanas jēdziens ir jāsaskaņo, lai Eiropas Savienībā atvieglotu audiovizuālo darbu pārrobežu licencēšanu?
16. Vai ir nepieciešamas Eiropas līmeņa neatsaucamas tiesības uz atlīdzību audiovizuālo darbu autoriem, lai garantētu samērīgu atlīdzību par darbu izmantošanu tiešsaistē pēc tam, kad viņi ir nodevuši publiskošanas tiesības? Ja tā, — vai šādas atlīdzības tiesības ir obligāti jāpārvalda autortiesību aģentūrām?

⁶⁵ Piemēram, viena iespēja būtu ieviest juridiski saistošus noteikumus par pārskatāmību un atlīdzību līgumos, lai nodrošinātu, ka autoru un izpildītāju atlīdzība pienācīgi atspoguļo darba panākumus.

17. Kādas būtu izmaksas un ieguvumi no šādu tiesību ieviešanas visām ieinteresētajām personām, tostarp patērētājiem? Konkrētāk, kā tas ietekmētu audiovizuālo darbu pārrobežu licencēšanu?
18. Vai ir vajadzīgas Eiropas līmeņa neatsaucamas tiesības uz atlīdzību audiovizuālo darbu izpildītājiem, lai garantētu samērīgu atlīdzību par darbu izmantošanu tiešsaistē pēc tam, kad viņi ir nodevuši publiskošanas tiesības? Ja tā — vai šādas atlīdzības tiesības būtu obligāti jāpārvalda autortiesību aģentūrām?
19. Kādas būtu izmaksas un ieguvumi no šādu tiesību ieviešanas visām ieinteresētajām personām, tostarp patērētājiem? Konkrētāk, kā tas ietekmētu audiovizuālo darbu pārrobežu licencēšanu?
20. Vai ir citi līdzekļi, lai autoriem un izpildītājiem nodrošinātu pienācīgu atlīdzību, un, ja ir — kādi?

5. ĪPAŠĀ IZMANTOŠANA UN LABUMA GUVĒJI

5.1. Filmu mantojuma institūcijas

Filmu mantojuma institūciju⁶⁶ uzdevums sabiedrības interesēs ir saglabāt un restaurēt kolekcijās esošās filmas un nodrošināt tām piekļuvi kultūras un izglītības nolūkā. Tāpēc tās ir ļoti ieinteresētas digitalizēt savus arhīvus, publiskot tos tiešsaistē un izrādīt ciparu formātā savās filmotēkās. Šīm institūcijām nepieder tiesības uz to rīcībā esošajiem audiovizuālajiem darbiem. Tās, pildot kultūras mantojuma glabātuves pienākumus, tikai glabā šos darbus. Šīs iestādes ir paudušas bažas, ka tiesību iegūšana uz to glabātajiem darbiem ir laikietilpīga un dārga. Tās ir norūpējušās, ka spēkā esošais ES regulējums nerada pietiekamu tiesisko noteiktību, lai veiktu visas pienākumu izpildei nepieciešamās procedūras, kas varētu ietvert nesēja un formāta maiņu un darbu pārsūtīšanu saglabāšanas nolūkos uz vienu vai vairākām attālām vietām utt.

Ar Zaļo grāmatu “Autortiesības uz zināšanām balstītā ekonomikā”⁶⁷, kurai sekoja Komisijas paziņojums “Autortiesības uz zināšanām balstītā ekonomikā”⁶⁸, aizsākās diskusijas par neobligātajiem izņēmumiem Direktīvas 2001/29/EK par autortiesībām informācijas sabiedrībā 5. panta 2. punkta c) apakšpunktā (reproducēšana saglabāšanai bibliotēkās) un 5. panta 3. punkta n) apakšpunktā (izsniegšana telpās pētniekiem). Eiropas filmu arhīvi ir pauduši šādu nostāju: lai nodrošinātu to uzdevumu veikšanai nepieciešamo tiesisko noteiktību, šiem izņēmumiem jākļūst obligātiem un to piemērošana dalībvalstīs ir jāsaskaņo.

⁶⁶ Filmu mantojuma iestādes vai arhīvi ir tādas valsts iestādes, kuras dalībvalstīs ir izveidojušas, lai sistemātiski apkopotu, katalogizētu, saglabātu un publiskotu kinematogrāfijas un citus audiovizuālos darbus izglītības, kultūras, pētniecības vai citai nekomerciālai izmantošanai (sk. Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 16. novembra Ieteikuma 2005/865/EK par filmu mantojumu un ar to saistīto industriālo darbību konkurētspēju 2. punktu, OV L 323, 9.12.2005, 57.-61. lpp.) Lielākajā daļā dalībvalstu pastāv kinematogrāfisko darbu obligāto eksemplāru sistēma, proti, kā obligātais eksemplārs jānodod vai nu visi darbi, vai tie darbi, kuri saņēmuši publisko finansējumu.

⁶⁷ COM(2008) 466, 16.07.2008.

⁶⁸ COM(2009) 532, 19.10.2009.

5.2. Jautājumi

21. Vai ir nepieciešami grozījumi tiesību aktos, lai palīdzētu filmu mantojuma institūcijām pildīt ar sabiedrības interesēm saistītos uzdevumus? Vai būtu jāpielāgo Direktīvas 2001/29/EK 5. panta 2. punkta c) apakšpunktā (reproducēšana saglabāšanai bibliotēkās) un 5. panta 3. punkta n) apakšpunktā (izsniegšana telpās pētniekiem) paredzētie izņēmumi, lai nodrošinātu tiesisko aizsardzību Eiropas filmu mantojuma iestāžu ikdienas darbībai?
22. Kādi citi pasākumi apsverami?

5.3. Piekļuve tiešsaistes audiovizuāliem darbiem Eiropas Savienībā

Eiropas Invaliditātes stratēģijā (2010-2020) aplūkotas piekļuves problēmas, ko piedzīvo invalīdi. Īpaši tajā uzsvērts, ka televīzijas raidorganizācijas joprojām reti nodrošina subtitrus un audioaprakstus.

Stratēģijā ierosināts saskaņā ar Digitālizācijas programmu uzlabot piekļuvi; veicamo darbu sarakstā 2010.-2015. gadam minēta iecere sistemātiski izvērtēt piekļuves jautājumu, pārskatot tiesību aktus saskaņā ar Digitālizācijas programmu atbilstoši ANO Konvencijai par personu ar invaliditāti tiesībām⁶⁹.

5.4. Jautājumi

23. Kādas praktiskas problēmas rodas invalīdiem, lai vienlīdzīgi ar citiem piekļūtu audiovizuālo mediju pakalpojumiem Eiropā?
24. Vai ir jāpielāgo autortiesību sistēma, lai uzlabotu invalīdu piekļuvi audiovizuālajiem pakalpojumiem?
25. Kādi būtu praktiskie ieguvumi, ja saskaņotu piekļuves prasības tiešsaistes audiovizuālajiem mediju pakalpojumiem Eiropā?
26. Kādas citas iespējas jāizvērtē, lai palielinātu pieejama satura apjomu visā Eiropā?

6. TURPMĀKIE PASĀKUMI

Visas ieinteresētās puses aicinātas izteikt viedokli par šajā Zaļajā grāmatā paustajām idejām, tostarp atbildēt uz konkrētiem jautājumiem, sūtot vēstules uz šādu adresi:

DG Internal Market and Services, Unit D-1 "Copyright"
E-pasts: markt-d1@ec.europa.eu

Pasta adrese: European Commission
Internal Market Directorate General, Unit D-1

⁶⁹ Šīs Konvencijas 30. pantā paredzēta līdzdalība kultūras dzīvē, atpūta, brīvā laika pavadīšana un sports — dalībvalstis atzīst personu ar invaliditāti tiesības piedalīties kultūras dzīvē vienlīdzīgi ar citiem un veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka personām ar invaliditāti cita starpā ir pieejamas televīzijas programmas, filmas, teātris un citi kultūras pasākumi atbilstošos formātos. Tālāk minēts, ka dalībvalstis saskaņā ar starptautiskajām tiesībām veic visus piemērotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka intelektuālā īpašuma tiesības aizsargājošie tiesību akti neveido nepamatotu vai diskriminējošu barjeru kultūras materiālu pieejamībai personām ar invaliditāti.

Rue de Spa 2
Office 06/014
1049 Brussels
Belgium

Lūdzu, iesniedziet savas atsauksmes elektroniskā formātā līdz **2011. gada 18. novembrim**.
Visas atbildes tiks publicētas Iekšējā tirgus un pakalpojumu ĢD vietnē, ja vien atbilžu
sniedzējs nav norādījis citādi. Noteikti izlasiet pievienoto īpašo paziņojumu par privātumu par
to, kā personas datus un atbildes izmantos.